

IDÉKATALOG OVER TILTAG

Nedenstående tiltag er inspireret af dansk og udenlandsk forskning på området. Andre tiltag kommer fra fagfolk fra BUF's eget energiteam, nogle er afprøvet på skoler i Københavns Kommune, og andre er opsummeret fra andre materialer om energi og adfærd.

Beslutningstiltag

- Alle digitale enheder sættes på batteribesparelse. Det sænker effektivitet men øger holdbarhed og batterilevetid. Tid på tændt skærm nedsættes (dvale). Mængden af lys nedsættes. Besparelspotentiale: ca. 5 - 10 % af computernes elforbrug. Kan eventuelt aftales med bibliotekar eller IT-ansvarlig.
- Sluk for eller sænk varmen i gymnastiksalen. Det kan skabe motivation for øget og hurtigere bevægelse, da eleverne skaber varmen i rummet (undervisning hvor man er i bevægelse).
- Afhold en strømfridag evt. i forbindelse med et undervisningsforløb om den sorte skole etc.
- Begræns max på el-apparater – plombér således at man kun kan skrue op til et bestemt niveau og dermed begrænse forbruget af energi.
- Undervisning ude x-antal timer om året, måneden osv. Planlæg aktiviteter udenfor i forbindelse med vejr og undervis efter vejret.
- Motivér med honorering af elevrådet, når energibesparelser indfries til skolen.
- Drej på køleskabstemperaturen på hele skolen.
- Dræb standby – sluk skærme etc.
- Fjern unødvendige lamper mm.
- Informer inden ferier om at slukke lys og andre apparater.
- Sluk for det varme vand undtagen i køkkener samt i badet.

Organiseringstiltag

- Mind hinanden om at slukke for al elektronik.
- Luk og sluk, når ikke i brug (vinduer, kontakter mm).
- Opmærksomhed på vejret og hvordan undervisningen kan følge med fx udendørs.
- Brug lys til gruppearbejdet som adskiller grupperne i stedet for at alt og alle oplyses.
- Begræns strømforbrug på personlige enheder – skærm lys, sluk apps, (få IT til at melde det ud) og batteribesparelse.
- Sluk for lyd som standard på enheder, hvis ikke lyden skal bruges og brug høretelefoner.
- Sluk for stikkontakten eller tag lader ud, hvis den ikke skal lade.
- Lav skilte, som kan hænge strategiske steder i bygningen. Yngre elever kan tegne deres egne tegninger, som kan hænges op ved de vigtigste kontakter.
- Potentiale gennem bedre organisering såsom sammenlægning af arrangementer, ændret planlægning m.v.
- Dukseordning med de vigtigste energibesparende tiltag som fx at lufte ud i kort tid, trække møbler væk fra radiatorerne og at slukke for alle tændte apparater inden lokalet forlades.
- Styrk samarbejdet mellem aktører på skolen – fx en årlig energitur som beskrevet i undervisningsmaterialet.
- Inddrag eksterne parter til at give viden eller hjælpe med energiforbruget (flere kan findes i afsnittet 'Flere veje til energirigtig adfærd').
- Organiser et energiråd eller lav en plan som en ansvarshavende fra elevrådet gennemgår med den tekniske afdeling for at sikre, at energiforbruget forbliver lavt og kommer med forslag til tekniske løsninger.

Kommunikationstiltag

- Præsenter ny viden eller nye tiltag ude i klasserne, lærerværelset samt for ledelsen.
- Lad tekniker afholde en præsentation for hele skolen eller i små film.
- Mange skoler har en hal, som bliver udlånt til andre om aftenen eller i weekenden. Lyset kan ofte indstilles fra 100 til 400 lux. Sæt luxtallet ned og sluk, når man er færdig med hallen.
- Lav film som vises til hele skolen for at formidle tiltagene, fx om hvordan energiforbruget nedbringes.
- Informer om de vigtigste steder, hvor skolen kan spare, og gør det tydeligt, hvordan eleverne hjælper til det.
- Hæng plakater op centrale steder, hvor alle kan se, at det er vigtigt, evt. som del af kampagne.
- Visualisér energiforbruget, fx ved plakater med data fra BUFs eget energiteam (se 'Flere veje til energirigtig adfærd').
- Hvis der er flere kontakter i et rum, så skriv og marker dem med et påklistret stykke papir, hvad kontakten tænder for, så sparer man også tid ved at prøve sig frem.

Adfærdstiltag

- Tag varmt tøj med/på. I de små klasser kan man evt. lave en regel om, at alle skal have en sweater, sokker og andet overtøj liggende i deres skab.
- Test om toiletter løber ved at sætte et lille stykke toiletpapir bagerst i kummen. Bliver det vådt indenfor kort tid, så løber det, og man bør kontakte teknisk personale.
- Elevrådet kommer med anbefalinger til ledelsen om, hvad der kan/skal forbedres evt. af tekniske løsninger
- Hvis ventilationen virker, så er det ikke nødvendigt at lufte ud.
- Skru ikke op på mere end 2-3 på termostaten, da det ikke gør nogen forskel på radiatorens effekt. Luk derimod vinduer og ryk møbler væk fra radiatoren. Undlad at slukke helt for varmen, da radiatoren skal bruge mere energi på at varme sig selv op igen og igen fremfor at fastholde en jævn temperatur.
- Luft ud med gennemtræk 2-3 minutter 5 gange om dagen frem for de normale 5-10 minutter 2-3 gange om dagen. Sluk varmen imens.
- Vask hænder i koldt vand. Sluk for det varme vand undtagen i køkken og i badet. Der er ingen sundhedsmæssig grund til at vaske hænder i varmt vand.
- Husk at slukke for vandet efter brug.
- Sig til læreren eller en teknisk medarbejder, hvis vandet løber.
- Luk døren for at holde varmen inde og kulden ude.

Tekniske tiltag

- Skift til LED-lys.
- Sluk eller skift cirkulationspumpen.
- Cirkulationspumpen pumper vand ud, uanset om radiatorerne er tændt eller ej, og derfor kan du lige så godt slukke den om sommeren, hvis det er en ældre model fra før 1995. Vær opmærksom på, at du skal tænde den en gang om måneden for at undgå, at den sætter sig fast.
- Tjek tætningslister og udskift, hvis der mangler eller de nuværende er for gamle.
- Termostater holder temperaturen stabil i alle rum. De afstemmer temperaturen efter den varme, der kommer fra fx elektronik, solen og beboerne i boligen. Termostater må ikke dækkes til. De skal holdes fri for at kunne fungere.
- Undgå møbler foran radiatorerne. Møbler foran radiatoren forringer fordelingen af varme ud i rummet og giver et større elforbrug.
- Gamle maskiner uden funktion skal til genbrug.